

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่าย มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่าย เรื่อง อีสานบ้านเฮา สารประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการกับกลุ่มทดลองคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองวาปีปทุม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 32 คน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนการวิจัย และปรากฏผลการวิจัยโดยผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิจัย
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล

ในการนำเสนอข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล จึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน ค่าวิกฤต ใน t - distribution
N	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
E.I.	แทน ดัชนีประสิทธิผล

ลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาคำเนินการสร้างเครื่องมือและทดลองใช้มาเป็นลำดับ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการเป็นระยะ ๆ ตามความเหมาะสมกับเวลาในการดำเนินการ และนำมาวิเคราะห์เป็นลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
2. วิเคราะห์ผลการประเมินบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จากผู้เชี่ยวชาญ
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
4. วิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
5. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียน หลังจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
6. วิเคราะห์ความคงทนการเรียนรู้ของผู้เรียน

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์บนเครือข่ายตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ผลการพัฒนาได้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประกอบด้วย 1 หน่วยการเรียนรู้ 5 เรื่องดังนี้

เรื่องที่ 1 วิธีการทางประวัติศาสตร์

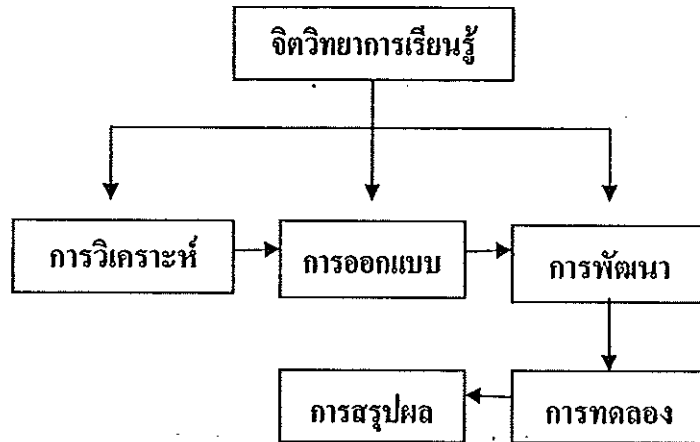
เรื่องที่ 2 สภาพทั่วไปของภาคอีสาน

เรื่องที่ 3 ชาติพันธุ์ของคนอีสาน

เรื่องที่ 4 ความเป็นมาของภาคอีสาน

เรื่องที่ 5 การเปลี่ยนแปลงของภาคอีสาน

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ออกแบบเพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์บนเครือข่ายตามรูปแบบแนวทางเชิงระบบ ตามรูปแบบเอ็ดดี้หรือ ADDIE Model และจิตวิทยาการเรียนรู้ ได้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ดังแสดงในแผนภูมิที่ 4

แผนภูมิที่ 4 การออกแบบเพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่าย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ผู้วิจัยได้นำบทเรียนช่วยสอนบนเครือข่ายที่พัฒนาขึ้นมาไปทดลองใช้ กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนเมืองวาปีปทุม จำนวน 32 คน เพื่อวิเคราะห์หาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่าย ภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ของประสิทธิภาพในงานวิจัยนี้เท่ากับ 80/80 ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการ ทำแบบฝึกหัดของแต่ละหน่วย ตลอดจนคะแนนสอบจากการทำแบบทดสอบหลังจากการเรียนรู้ ด้วยบทเรียนที่พัฒนาขึ้นแต่ละหน่วยจำนวน 1 หน่วย 5 เรื่อง มาคำนวณเพื่อหาประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ E_1/E_2 ผลการคำนวณแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่าย

เกณฑ์	ค่าประสิทธิภาพ	การแปลผล
$E_1(80)$	87.44	ดีพอใช้
$E_2(80)$	86.72	ดีพอใช้

จากตารางที่ 4 ผลการหาค่าประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบน เครือข่ายที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นตามเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ที่กำหนดไว้คือ E_1/E_2 เท่ากับ 80/80 จาก ผลการทดลองพบว่า ผลคะแนนที่ได้จากแบบฝึกหัดท้ายเรื่อง (E_1) ได้ค่าเท่ากับ 87.44 หมายถึง

บทเรียนมีประสิทธิภาพดีพอใช้ และผลคะแนนทดสอบหลังเรียน (E_2) ได้ค่าเท่ากับ 86.72 หมายถึงบทเรียนมีประสิทธิภาพดีพอใช้ สรุปได้ว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่ายมีประสิทธิภาพของบทเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีพอใช้ ($87.44 / 86.72$) ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80)

2. คุณภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่าย

ผู้วิจัยนำบทเรียน ที่พัฒนาขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินจำนวน 3 ท่าน ประเมินด้วยแบบประเมินประเมินคุณภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่าย หลังจากนั้นทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการประเมินแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการประเมินคุณภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่าย

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย
1. ด้านคู่มือการใช้บทเรียน	4.17	0.29	มาก
2. ด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง	4.58	0.58	มากที่สุด
3. ด้านการออกแบบในด้านภาพ ภาษา และเสียง	4.40	0.58	มาก
4. ด้านการออกแบบในด้านตัวอักษร และสี	4.67	0.58	มากที่สุด
5. ด้านแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
6. ด้านภาพรวมของบทเรียน	4.58	0.58	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.54	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 ผลการประเมินคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่าย โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่ายขึ้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54, S.D. = 0.48$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า รายการที่มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความพึงพอใจการออกแบบในด้านตัวอักษร และสี ($\bar{X} = 4.67, S.D. = 0.58$) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ($\bar{X} = 4.67, S.D. = 0.58$) ความพึงพอใจในด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง ($\bar{X} = 4.58, S.D. = 0.58$) และ ภาพรวมของบทเรียน ($\bar{X} = 4.58, S.D. = 0.58$) รายการที่มีความคิดเห็นในระดับมาก ได้แก่ ความพึง

พอใจการออกแบบในด้านภาพ ภาษา และเสียง ($\bar{X}=4.40, S.D.=0.58$) และคำแนะนำบทเรียน ($\bar{X}=4.17, S.D.=0.29$)

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังเรียน

ผู้วิจัยนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่ายที่พัฒนาขึ้นนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนเมืองวาปีปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามจำนวน 32 คน เพื่อวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการจัดการเรียนรู้ โดยทำการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น และหลังจากจัดการเรียนรู้จนครบหน่วยการเรียนรู้ตามบทเรียนแล้ว ได้มีการทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกครั้ง ผู้วิจัยได้นำคะแนนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนทั้ง 32 คน มาคำนวณด้วยสถิติ t-test ผลการคำนวณแสดงไว้ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

คะแนน	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	t
เฉลี่ยก่อนเรียน	32	10.19	1.10	t = 25.82
เฉลี่ยหลังเรียน	32	17.34	0.97	df = 31

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\alpha = .05$)

จากตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมีคะแนนค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนเท่ากับ ($\bar{X}=17.34, S.D.=0.97$) สูงกว่าของคะแนนก่อนเรียนเท่ากับ ($\bar{X}=10.19, S.D.=1.10$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าเฉลี่ยเมื่อนำวิเคราะห์สถิติ t ได้ค่า t จำนวน (25.82) สูงกว่า $t_{\text{ตาราง } df=31, \alpha=.05}$ เมื่อเปรียบเทียบค่า t จำนวนกับค่า t ตาราง พบว่า t ที่ได้จากการคำนวณได้ค่า 25.82 ซึ่งมีค่ามากกว่า t ตาราง (1.697) ดังนั้นจึง สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4. การศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่าย

ผู้วิจัยนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่ายที่พัฒนาขึ้นนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนเมืองวาปีปทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคามจำนวน 32 คน เพื่อกำหนดค่าดัชนีประสิทธิผล ก่อนการจัดการเรียนรู้ได้มีการทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและหลังจากจัดการเรียนรู้จนครบหน่วยการเรียนรู้ตามบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่ายแล้ว ได้มีการทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดิมอีกครั้ง ผู้วิจัยได้นำคะแนนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนทั้ง 32 คน มาคำนวณหาค่าดัชนีประสิทธิผล ผลการคำนวณได้ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการคำนวณค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่าย

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ผลรวมคะแนน		ดัชนีประสิทธิผล	
		ก่อนเรียน	หลังเรียน	E.I.	ร้อยละ
32	20	326	555	0.7293	72.93

จากตารางที่ 7 การศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่าย พบว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเมื่อเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่ายที่พัฒนาขึ้น โดยมีคะแนนหลังเรียน (555) มากกว่าคะแนนก่อนเรียน (326) คิดเป็นค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7293 หมายความว่า เมื่อผู้เรียนศึกษาบทเรียนแล้ว ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มหรือมีความก้าวหน้าทางการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่ายที่พัฒนาขึ้นคิดเป็นร้อยละ 72.93

5. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน

ผู้วิจัยได้ทำการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนหลังจากดำเนินได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่ายที่พัฒนาขึ้นด้วยแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน แล้วผู้วิจัยได้ทำการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนและผลการประเมินแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียน

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย
1. ความพึงพอใจในด้านคำแนะนำบทเรียน	4.45	0.49	มาก
2. ความพึงพอใจในด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง	4.45	0.51	มาก
3. ความพึงพอใจการออกแบบในด้านภาพ ภาษา และเสียง	4.52	0.50	มากที่สุด
4. ความพึงพอใจในการออกแบบในด้านตัวอักษร และสี	4.45	0.47	มาก
5. ความพึงพอใจในด้านแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	4.68	0.36	มากที่สุด
6. ความพึงพอใจในด้านภาพรวมของบทเรียน	4.77	0.19	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.54	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 8 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนหลังจากที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่าย พบว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่ายที่พัฒนาขึ้นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54, S.D.=0.47$) เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า รายการที่มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ได้แก่ ภาพรวมของบทเรียน ($\bar{X}=4.77, S.D.=0.19$) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ($\bar{X}=4.68, S.D.=0.36$) และความพึงพอใจการออกแบบในด้านภาพ ภาษา และเสียง ($\bar{X}=4.52, S.D.=0.50$) รายการที่มีความคิดเห็นในระดับมาก ได้แก่ คำแนะนำบทเรียน ($\bar{X}=4.45, S.D.=0.49$) ความพึงพอใจในด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง ($\bar{X}=4.45, S.D.=0.51$) และความพึงพอใจการออกแบบในด้านตัวอักษรและสี ($\bar{X}=4.45, S.D.=0.47$) ตามลำดับ

6. ผลการศึกษาความคงทนการเรียนรู้ของผู้เรียน

หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่าย และผู้วิจัยได้ทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้ว หลังจากนั้น 7 วัน ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดิม และหลังจากนั้น 30 วันนับจากวันที่ทดสอบหลังเรียน ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดิมอีกครั้ง ทั้งนี้เพื่อทดสอบความคงทนการเรียนรู้ของผู้เรียน ผลการศึกษาดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการศึกษาความคงทนการเรียนรู้ของผู้เรียน

คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียน				
คะแนนเฉลี่ย หลังเรียน ($\bar{X}$)	หลังเรียน 7 วัน	% ลดลง	หลังเรียน 30 วัน	% ลดลง
17.34	15.72	9.34	13.91	19.78

จากตารางที่ 9 ผลการศึกษาความคงทนการเรียนรู้ของผู้เรียน พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนของผู้เรียนหลังจากเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่ายที่พัฒนาขึ้น ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.34 เมื่อเวลาผ่านไป 7 วัน ได้ค่า 15.72 ลดลง 9.34 % และเมื่อพิจารณา ค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนเมื่อเวลาผ่านไป 30 วัน ได้ค่า 13.91 ลดลง 19.78 % ซึ่งความจำคงเหลืออยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (หลังทดสอบหลังเรียน 7 วัน ความจำลดลงไม่เกิน 10% และหลังสอบหลังเรียน 30 วัน ความจำลดลงไม่เกิน 30%) สรุปได้ว่า บทเรียนทำให้ผู้เรียนมีความคงทนทางการเรียนรู้เมื่อเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น